

LASZLO ALEXANDRU

Dictionar

ITALIAN-ROMÂN

ROMÂN-ITALIAN

Ediție revăzută și completată
cu un ghid de conversație

ȘTIINȚA

A

a¹ s.m. și **s.f.** (sunetul și litera) a.

a² prep. (înaintea unei vocale poate deveni **ad**; cu art. hot. se unește devenind **al**, **allo**, **all'**, **ai**, **agli**, **alla**, **alle**) 1. (arată direcția) la, către, spre; *vado ~ Roma*, merg la Roma. 2. (după v. exprimând mișcarea) *vado ~ vedere la città*, merg să văd orașul.

abate s.m. abate; stareț.

abbaglio s.m. 1. orbire. 2. greșeală, eroare.

abbaiare v.i., v.t. a lătra.

abbandonare I. v.t. 1. a abandona. 2. a neglija. II. **v.r.** (fig.) a uita de sine, a ceda; *~si a uno*, a se încrede cu totul în cineva.

abbandonato I. adj. părăsit. II. **s.m. pl.** copil crescut la azil.

abbandono s.m. 1. părăsire, abandonare. 2. oboseală. 3. (jur.) cesiune, renunțare la un drept. 4. (sport) abandon.

abbassamento s.m. 1. coborîre. 2. diminuare, scădere.

abbassare I. v.t. 1. a coborî, a lăsa în jos. 2. (fig.) a umili, a înjosi; *~ le armi*, a depune armele, a capitula. II. **v.i.** (despre temperatură) a coborî. III. **v.r.** (fig.) a se umili.

abbastanza adv. 1. destul; (fig.) *averne ~*, a-i fi lehamite. 2. mult.

abbattere I. v.t. 1. a doborî. 2. a ucide. 3. (fig.) a învinge. 4. a deprima. 5. a anula, a nimici. II. **v.r.** 1. a se descuraja. 2. *~si in qualcuno* a se întîlni cu cineva întîmplător.

abbattimento s.m. 1. descurajare, mîhnire. 2. lovitură, atac,ucidere; *~ della selvaggina*, uciderea vînatului. 3. încăierare. 4. (min.) abataj. 5. venit scutit de taxe.

abbattuto adj. descurajat, deprimat.

abbazia s.f. abație, mănăstire.

abecedario s.m. abecedar.

abbellimento s.m. 1. înfrumusețare. 2. podoabă, găteală. 3. (muz., la pl.) variațiuni.

abbellire v.t., v.r. a (se) înfrumuseța.

abbeverare I. v.t. 1. a adăpa. 2. a iriga. 3. a îmbăta. II. **v.r.** 1. a se adăpa. 2. a se îmbăta. 3. a-și potoli setea.

abbicci s.m. 1. alfabet. 2. abecedar. 3. (fig.) cunoștințele elementare.

abbiente adj., s.m. 1. (om) bogat, înstărit. 2. (înv.) priceput, abil.

abbigliamento s.m. 1. îmbrăcăminte. 2. confecții. 3. ornament, podoabă.

abbinamento s.m. unire; cuplare, unire. **abbinare v.t.** a împerechea; a îmbina; a uni.

abboccare I. v.t. 1. a prinde cu gura. 2. a umple pînă la gură (cu vîrf). 3. (fig.) a înhăța, a înșfăca. II. **v.i.** (despre tuburi, țevi) a se îmbuca. III. **v.r.** a se întîlni pentru a discuta.

abboccato adj. 1. plin ochi; *vino ~* vin dulce. 2. (despre un om) mincăcios.

abbonamento s.m. abonament.

abbonare I. v.t. 1. a abona. 2. a aproba (un cont etc.). 3. (com.) a reduce o datorie. 4. (înv.) a îmbunătăți. II. **v.r.** a se abona.

abbonato, -a s.m. și **s.f.** abonat.

abbondante adj. îmbelșugat, abundent. **abbondanza s.f.** abundență, belșug; (fig.) *per ~ di cuore*, cu căldură, din toată inima.

abbondare I. v.i. a abunda, a prisosi; (fig.) *~ in cautele*, a fi excesiv de grijuliu. II. **v.t.** a face să devină abundent.

abbordo s.m. 1. (mar.) abordare, abordaj. 2. apropiere, acostare; (fig.) *uomo*

di facile ~, persoană accesibilă (abordabilă).

abbottonare I. v.t. a încheia nasturii. II. **v.r.** (fig., fam.) a fi rezervat, închis. III. **v.i.** a fi închis cu nasturi.

abbozzare v.t. 1. a schița, a însăila. 2. a face o primă redactare, a face o ciornă. 3. (mar.) a lega cu un cablu.

abbozzo s.m. 1. schiță. 2. ciornă. 3. tentativă, încercare.

abbracciare I. v.t. 1. a îmbrățișa, a strînge în brațe. 2. (fig.) a îmbrățișa (o idee, o concepție); (prov.) *chi molto abbraccia nulla stringe*, cine fuge după doi iepuri nu prinde niciunul. 3. (despre plante) a se încolăci. II. **v.r.** a se îmbrățișa.

abbracciata s.f. îmbrățișare grăbită; *dare un'~*, a îmbrățișa.

abbraccio s.m. îmbrățișare.

abbreviare v.t. 1. a scurta; *per abbreviarla*, pe scurt, pentru a nu lungi vorba. 2. a prescurta.

abbreviazione s.f. 1. prescurtare, abreviere. 2. rezumat, compendiu.

abbronzare I. v.t. 1. a bronză (pielea). 2. a rumeni, a prăji. 3. a pîrli. 4. (despre metale) a bronză, a da culoarea bronzului. II. **v.i., v.r.** a se bronză.

abbronzatura s.f. bronzare; *prendere l'~*, a se bronză.

abbruttire I. v.t. 1. a urîți. 2. a desfigura. II. **v.i.** a se urîți.

abdicare v.t., v.i. 1. a abdica. 2. a renunța.

aberrante adj. aberant.

aberrazione s.f. aberație, deviere.

abete s.m. brad.

abietto adj. abject, josnic; netrebnic, ticălos.

abiezione s.f. abjecție, josnicie; lașitate.

abile adj. 1. abil, dibaci; priceput. 2. apt, potrivit.

abilità s.f. 1. abilitate, dibăcie. 2. aptitudine, înclinare. 3. îndrăzneală, semeție.

abilitare I. v.t. 1. a învăța pe cineva, a crea deprinderi. 2. a abilita. II. **v.r.** a obține un titlu (o diplomă).

abissale adj. 1. abisal. 2. (fig.) enorm.

abisso s.m. 1. abis, prăpastie. 2. (lit.) infern. 3. diferență, distanță.

abitabile adj. locuibil.

abitante s.m. locuitor.

abitare I. v.i. a locui. II. **v.t.** a popula (un oraș, o casă).

abitazione s.f. locuință, casă; domiciliu.

abito s.m. 1. haină, îmbrăcăminte. 2. jachetă pe talie. 3. rochie de gală. 4. port, fel de a se îmbrăca.

abituale adj. obișnuit.

abituare v.t., v.r. a (se) obișnui, a (se) deprinde.

abituato adj. obișnuit.

abitudine s.f. obicei, deprindere.

abiurare v.t. a abjura, a renega.

abnegazione s.f. abnegație.

abnorme adj. anormal, abnorm.

abolire v.t. a abolii, a desființa; a suprima.

abolizione s.f. abolire, desființare; suprimare.

abominare v.t. a urî, a detesta.

abominevole adj. abominabil, îngrozitor, oribil.

abortire v.i. 1. a avorta. 2. a nu reuși, a eșua.

aborto s.m. avort, lepădare.

abrogare v.t. a abroga.

abusare v.i. a abuza, a comite un abuz.

abusivo adj. abuziv.

abuso s.m. abuz; exces.

acacia s.f. salcîm.

acca s.f. 1. litera *h* (numele acestei litere).

2. nimic; *non me ne importa un'~*, nu-mi pasă niciun pic; *non saperne un'~*, a nu ști o iotă.

accademia s.f. academie.

accademico I. adj. academic, universitar. II. **s.m.** academician.

accadere v.i. a se întîmpla.

accaduto s.m. întîmplare, fapt.

accampamento s.m. tabără, lagăr, cantonament.

accanimento s.m. 1. îndîrjire, înverșunare. 2. sîrguință, tenacitate.

accanirsi v.r. a se îndîrji, a se încăpățîna.

accanto I. adv. aproape, alături. II. **prep.** *~ a*, lîngă.

accaparrare v.t. 1. a arvuni. 2. a acapara. 3. (fig.) a cîștiga, a obține; *~ la benevolenza*, a cîștiga bunăvoință.

accappatoio *s.m.* halat de casă.
accarezzare *v.t.* 1. a mângia, a dezmierda. 2. a îngriji cu dragoste. 3. (fig.) a mângui.
accasare *v.t., v.r.* a (se) căsători.
accasamento *s.m.* surmenare; depri-mare.
accasciare *I. v.t.* a doborî; a se surmena. II. *v.r.* a se prăbuși.
accattare *v.t.* a cerși.
accatto *s.m.* cerșetorie.
accattone *s.m.* (augm.) cerșetor.
accavallare *I. v.t.* a încăleca. II. *v.r.* a se îngrămădi; a se suprapune în dezordine.
accecare *I. v.t.* 1. o orbi. 2. a atenua, a reduce o lumină. 3. (fig.) a întuneca min-tea. II. *v.r.* a orbi, a-și pierde vederea.
accedere *v.i.* 1. a se apropia. 2. a intra, a face parte. 3. (fig.) a consimți, a accepta, a-și da consimțământul.
accelerato *I. adj.* grăbit. II. *s.m.* tren personal.
accelerazione *s.f.* accelerație, accelerare.
accendere *I. v.t.* 1. a aprinde, a da foc. 2. a deschide, a da drumul; ~ *la radio*, a deschide aparatul de radio. 3. (fig.) a provoca. II. *v.r.* a se aprinde; (fig.) a se îndrăgosti.
accendibile *adj.* inflamabil.
accendino *s.m.* brichetă.
accennare *I. v.t., v.i.* 1. a indica, a arăta. 2. a se referi la, a face aluzie la. 3. a da seama de. 4. a arăta cu degetul. II. *v.r.* a-și face semn (reciproc).
accenno *s.m.* semn, indiciu.
accensione *s.f.* aprindere.
accentare *v.t.* a accentua, a pune accentul.
accento *s.m.* 1. accent. 2. accent grafic. 3. inflexiune a vocii.
accentuare *I. v.t.* 1. a accentua. 2. (fig.) a pune accentul, a sublinia. II. *v.i.* a se accentua, a se agrava.
accentuazione *s.f.* accentuare, subliniere.
accerchiamento *s.m.* încercuire, îm-presurare.
accerchiare *v.t.* a încercui.
accertabile *adj.* verificabil, constatabil.
accertamento *s.m.* constatare, verificare.

accertare *I. v.t.* 1. a confirma, a adevăra, a certifica. 2. a verifica. 3. a asigura. II. *v.r.* a se încredința, a se convinge.
acceso *adj.* 1. aprins, infocat. 2. iritat, miniat. 3. amorezat.
accessibile *adj.* accesibil.
accesso *s.m.* acces, intrare; *vietato l'~ ai non addetti al lavoro*, intrarea interzisă persoanelor străine (de instituție).
accessorio *I. adj.* accesoriu, secundar. II. *s.m.* accesorii.
accettabile *adj.* acceptabil.
accettare *v.t.* a accepta, a aproba, a consimți.
accettazione *s.f.* acceptare, consimțire.
accezione *s.f.* accepție, sens.
acchiappare *I. v.t.* 1. a înhăța, a prinde, a apuca. 2. a lua o boală. 3. (fam. și depr.) a prinde asupra faptului. II. *v.r.* a se prinde (unul pe altul).
acciaio *s.m.* oțel.
accidentale *adj.* întâmplător, accidental.
accidente *s.m.* 1. întâmplare, incident. 2. accident, nenorocire. 3. (fam.) femeie urâtă. 4. (fam.) copil zburdălnic.
accidenti *interj.* drace!, la naiba!
accidia *s.f.* apatie; plictiseală; lene.
accidioso *adj.* indiferent, plicticos.
accigliarsi *v.r.* a se încrunta.
accigliato *adj.* încruntat.
accingersi *v.r.* a se apuca de.
acciò *conj.* pentru ca, spre a, ca să.
acciuffare *I. v.t.* a înșfăca de păr. II. *v.r.* a se încăiera.
acciuga *s.f.* scrumbie.
acclamare *v.t.* a aclama, a ovaționa.
acclamazione *s.f.* aclamație.
accludere *v.t.* a anexa.
acclusa *s.f.* anexă (la un act).
accogliente *adj.* primitor, cordial.
accoglienza *s.f.* primire, întâmpinare.
accogliere *v.t.* a întâmpina.
accoglimento *s.m.* primire, întâmpinare.
accoltellare *v.t., v.r.* a (se) înjunghia.
accomodare *I. v.t.* 1. a aranja, a pregăti. 2. a corecta. 3. a face ordine. 4. a ajuta. 5. a împrumuta. II. *v.i.* a conveni, a fi pe plac. III. *v.r.* 1. a se aranja, a se adapta. 2. a se învoi cu cineva. 3. a se așeza; *si accomodi!* poștiți, luați loc!

accompagnamento *s.m.* 1. însoțire. 2. suită. 3. (muz.) acompaniament.
accompagnare *I. v.t.* 1. a însoți, a întovărăși; a escorta. 2. a urmări. 3. a îmbina, a uni. 4. a asorta. 5. (muz.) a acompania. II. *v.r.* a se întovărăși.
acconciare *v.t.* 1. a aranja. 2. a pieptăna. 3. a îmbrăca elegant.
acconciatura *s.f.* pieptănătură, coafură.
acconsentire *v.i.* a consimți, a adera.
accontentare *v.t., v.r.* a (se) mulțumi.
acconto *s.m.* arvună, acout.
accoppiamento *s.m.* îmbinare, împe-rechere.
accorato *adj.* mîhnit, îndurerat.
accorciare *v.t., v.i., v.r.* a (se) prescurta.
accordare *I. v.t.* 1. a împăca, a pune de acord. 2. a asorta, a potrivi. 3. a acorda, a atribui. 4. (gram.) a face acordul. II. *v.r.* a fi de acord, a se învoi.
accordo *s.m.* înțelegere, acord, conven-ție, pact.
accorgersi *v.r.* 1. a băga de seamă, a observa. 2. a înțelege, a-și da seama.
accorrere *v.i.* a alerga către; a veni în ajutor.
accorto *adj.* priceput, dibaci, isteț.
accostare *I. v.t.* 1. a apropia, a lipi. 2. a fi prieten cu cineva. II. *v.r.* 1. a se apropia. 2. a adera. III. *v.i.* a se afla aproape.
accostumare *I. v.t.* a obișnui, a deprinde, a educa. II. *v.r.* a se obișnui.
accozzare *v.t.* a pune de-a valma.
accreditare *v.t.* 1. a face să devină cre-dibil. 2. a acredita. 3. a da cuiwa credit.
accreditato *I. adj.* 1. demn de încre-dere. 2. avînd scrisori de acreditare. II. *s.m.* (fin.) cel care are un credit deschis.
accrescere *I. v.t.* a mări, a adăuga, a înmulți; a crește (un copil). II. *v.i.* a se mări, a crește.
accudire *v.i., v.t.* a (se) îngriji; ~ *un ma-lato*, a îngriji un bolnav.
accumulare *v.t.* a acumula, a strînge, a aduna.
accumulatore *s.m.* acumulator.
accuratezza *s.f.* acuratețe; exactitate.
accusa *s.f.* acuzație, imputație; (jur.) acuzare.
accusare *v.t.* a acuza, a învinui.

accusativo *adj., s.m.* (gram.) acuzativ.
accusato *s.m.* acuzat, inculpat.
accusatore *adj., s.m.* acuzator; *pubblico* ~, acuzator public, procuror.
aceto *s.m.* oțet.
acidità *s.f.* 1. aciditate, acreală. 2. (fig.) ostilitate, asprime, răutate.
acido *I. adj.* acid, acru. II. *s.m.* (chim.) acid.
acqua *s.f.* apă, ~ (di) *selz* sifon; ~ *santa* aghiasmă; ~ *di vita/vite/vita* rachi; ~ *tirare l'~ al proprio mulino* (fig.) a trage cenușa pe turta sa; *lavorare sott'~* (fig.) a lucra pe la spate.
acquaio *s.m.* chiuvetă, spălător de bu-cătărie.
acquario *s.m.* 1. acvariu. 2. zodia Văr-sătorului.
acquavite *s.f.* țuică.
acquedotto *s.m.* apeduct.
acquerello *s.m.* 1. acuarelă. 2. vin bote-zat, poșircă.
acquietamento *s.m.* liniștire, calmare.
acquisire *v.t.* a obține, a căpăta, a do-bîndi.
acquistare *v.t.* a obține, a dobîndi; a cumpăra.
acquisto *s.m.* cumpărare.
acre *adj.* acru; picant; aspru, sever.
acrobata *s.m.* acrobat.
acuto *adj.* ascuțit, acut; (fig.) ager, in-telligent.
adagio¹ *adv.* 1. încet; *parlar ~*, a vorbi încet (lent). 2. comod. 3. prudent.
adagio² *s.m.* adagiu, maximă.
adattare *I. v.t.* a adapta, a potrivi. II. *v.r.* a se adapta.
adatto *adj.* potrivit, bun, acceptabil.
addentare *v.t.* a apuca cu dinții; (fig.) a critica.
addestramento *s.m.* 1. instruire. 2. dresare.
addestrare *v.t.* a instrui, a forma; a dresa.
addetto *I. adj.* potrivit, adecvat. II. *s.m.* atașat (militar, cultural etc.); *l'~ stampa* atașatul de presă.
addio *interj.* adio!
addire *v.t.* 1. a destina. 2. a conveni; *non ti si addice*, nu ți se potrivește.
addirittura *adv.* de-a dreptul, direct.
addolorare *v.t., v.r.* a (se) îndurera.

addormentare I. *v.t.* 1. a adormi. 2. a plictisi de moarte. 3. a potoli, a liniști o durere. II. *v.r.* a dormita, a moțai.
addosso *adv.* în spate, în spinare.
adempire I. *v.t., v.i.* a îndeplini, a executa. II. *v.r.* a se dovedi, a se îndeplini.
aderente I. *adj.* aderent, adeziv. II. *s.m.* aderent, partizan.
aderire *v.i.* a adera.
adescare *v.t.* a prinde cu momeală (la pești); a ademni, a amăgi.
adesione *s.f.* adeziune.
adesso *adv.* acum, chiar acum, imediat.
adibire *v.t.* a destina; ~ *alla carriera militare*, a destina carierei militare.
adirare I. *v.t.* a minia, a înfuria. II. *v.r.* a se minia.
adolescente *adj., s.m., s.f.* adolescent.
adoperare I. *v.t.* a întrebuința, a folosi. II. *v.r.* a se strădui.
adorabile *adj.* adorabil.
adorare *v.t.* a adora.
adornamento *s.m.* podoabă; împodobire.
adorare I. *v.t.* a orna, a împodobi. II. *v.r.* a se împodobi.
adottare *v.t.* a adopta.
adozione *s.f.* 1. adoptare, înfiere. 2. alegere.
adulare *v.t.* a adula, a linguși, a măguli.
adulatore *s.m.* lingușitor, adulator.
adulterio *s.m.* adulter.
adulto *adj., s.m.* adult, matur.
aereo I. *adj.* aerian; *per via aerea*, cu avionul; *arma aerea*, aviație. II. *s.m.* avion.
aeroporto *s.m.* aeroport.
afa *s.f.* zăduf, zăpușeală.
affabile *adj.* afabil, politicos.
affacciarsi *v.r.* 1. a ieși (la fereastră, la ușă); ~ *allo specchio*, a se așeza în fața oglinzii. 2. a se arăta, a se înfățișa.
affamare I. *v.t.* a înfometa. II. *v.i.* a fi înfometat.
affamato I. *adj.* flămînd, înfometat. II. *s.m.* nemîncat, nenorocit.
affanno *s.m.* 1. greutate în respirație. 2. oboseală, trudă. 3. durere, suferință.
affare *s.m.* afacere; *rimandare un ~*, a amîna o treabă; *concludere un ~*, a încheia o afacere; *mettersi in affari*, a intra în afaceri; *gli affari sono affari*,

afacerile sînt afaceri; *è ~ mio*, este treaba mea.
affarista *s.m.* afacerist.
affascinare *v.t.* a vrăji, a fascina; a seduce.
affatto *adv.* 1. (ca negație) deloc; *niente ~*, nicidecum. 2. cu totul, de tot.
affrente *adj.* aferent.
affermare *v.t., v.r.* a (se) afirma.
affermazione *s.f.* afirmație, aserțiune.
afferrare I. *v.t.* a apuca, a prinde cu putere; (fig.) a profita; ~ *l'occasione*, a prinde ocazia. II. *v.r.* 1. a se apuca, a se agăța. 2. a se încăiera. 3. (bot.) a prinde rădăcină.
affettare *v.t.* a se prefăce.
affettare *v.t.* a tăia în felii.
affettazione *s.f.* afectare, exagerare.
affettività *s.f.* afectivitate.
affettivo *adj.* 1. afectiv. 2. afectuos.
affetto *adj.* bolnav, afectat, atins de.
affetto *s.m.* afect, afecțiune, dragoste.
affettuoso *adj.* afectuos, iubitor.
afezione *s.f.* afecțiune; boală.
affiancare I. *v.t.* a sprijini, a fi alături. II. *v.r.* a se alătura.
affidare *v.t.* a încredința; a asigura pe cineva (de ceva).
affinché *conj.* (este urmat de conjunctiv) pentru a, spre a, ca să, pentru ca.
affinità *s.f.* afinitate, simpatie.
affiochire *v.i., v.r.* a (se) slăbi, a (se) micșora.
affissione *s.f.* afișaj; *proibita l'~*, lipirea afișelor interzisă.
affisso I. *adj.* afișat. II. *s.m.* afiș.
affittare *v.t.* a închiria; a arenda.
affitto *s.m.* chirie; arendă.
affliggere *v.t., v.r.* a (se) întrista, a (se) îndura, a (se) chinui.
afflitto I. *adj.* chinuit. II. *s.m.* nenorocit.
affluire *v.i.* a curge către.
afflusso *s.m.* aflux, afluență.
affogamento *s.m.* înec, înecare; sufocare, asfixiere.
affogare I. *v.t.* a îneca, a înăbuși. II. *v.i., v.r.* a (se) îneca.
affollamento *s.m.* mulțime, înghesuială.
affollare I. *v.t.* a înghesui, a îngrămădi, a copleși. II. *v.r.* a se îmbulzi, a se înghesui.

affresco *s.m.* (pict.) frescă.
affrettare I. *v.t.* a grăbi, a zori; a anticipa. II. *v.r.* a se grăbi.
affrontare I. *v.t.* 1. a înfrunta, a ține piept. 2. a ataca. 3. a pune cap la cap, a îmbina. II. *v.r.* a se înfrunta.
affronto *s.m.* afront, ofensă, grosolănie.
agenda *s.f.* agendă.
agente *s.m.* agent.
agenzia *s.f.* agenție.
agevolare *v.t.* a facilita, a înlesni, a ajuta.
agevolazione *s.f.* ușurare, înlesnire; ~i *ferroviarie*, reducere a tarifului pe căile ferate.
aggancio *s.m.* cîrlig, copcă, agățătoare.
aggeggio *s.m.* 1. fleac. 2. lucru incurcat.
aggettivo *s.m.* (gram.) adjectiv.
agghiacciare *v.t., v.i., v.r.* a îngheța, a (se) congela; a încremeni (de spaimă); a (se) îngrozi.
aggiornamento *s.m.* actualizare, aducere la zi.
aggiornare *v.t.* 1. a amîna. 2. a aduce la zi.
aggiudicare *v.t.* a adjudeca.
aggiungere *v.t.* a adăuga.
aggiustare I. *v.t.* a aranja, a potrivi; ~ *i conti*, a pune la punct socotelile; ~ *uno per le feste*, a aranja bine pe cineva, a cotonogi. II. *v.r.* 1. a se aranja. 2. a se înțelege, a cădea de acord.
agglomerare *v.t., v.r.* a (se) aglomera, a (se) înghesui.
aggrappare I. *v.t.* a apuca, a înhăța. II. *v.r.* 1. a se agăța, a se prinde puternic. 2. a se atașa, a se lega.
aggravare I. *v.t.* 1. a agrava. 2. a apăsa. 3. (fig.) a împovăra. II. *v.r.* a se agrava, a se înrăutăți.
aggredire *v.t.* a ataca.
aggressione *s.f.* agresiune, atac.
aggressivo I. *adj.* agresiv. II. *s.m.* substanță dăunătoare; ~i *chimici*, gaze toxice.
aggressore, aggreditrice *adj., s.m., s.f.* agresor.
aggrottare *v.t.* a încrunta (sprincenele).
agguato *s.m.* cursă; *tendere un ~*, a întinde o cursă.
agile *adj.* agil, sprinten.
agilità *s.f.* 1. agilitate, sprinteneală. 2. promptitudine.

agio *s.m.* tihnă; *ad ~ a*) fără grabă; b) după plăc.
agire *v.i.* 1. a acționa, a activa. 2. a funcționa, a se comporta.
agitare I. *v.t.* a mișca, a clătina, a agita. II. *v.r.* a se agita.
agitazione *s.f.* 1. agitație, mișcare. 2. (fig.) tulburare.
aglio, agli *s.m.* usturoi; *mangiar l'~*, a îndura în tăcere.
agnello *s.m.* 1. miel. 2. (fig.) om blind.
ago, aghi *s.m.* ac.
agonia *s.f.* 1. agonie. 2. (fig.) neliniște sufletească.
agosto *s.m.* (luna) august.
agricoltore *s.m.* agricultor.
agro *s.m.* șes, cîmp.
agro *adj.* acru, acid; (fig.) înțepător; *parole ~e*, cuvinte aspre. II. *s.m.* acreală; *questa bevanda ha dell'~*, această băutură are gust acru.
agronomia *s.f.* agronomie.
agrumi *s.m. pl.* (plante) citrice.
aguzzare *v.t.* a ascuți; (prov.) *il bisogno aguzza l'ingegno*, nevoia te-nvață.
aiuola *s.f.* brazdă.
aiutante *adj., s.m.* ajutor; aghiotant.
aiutare I. *v.t.* 1. a ajuta. 2. a apăra de. II. *v.r.* 1. a se apăra. (prov.) *Chi s'aiuta, Dio l'aiuta*, Ajută-te și Dumnezeu te va ajuta. 2. a da ajutor, a fi de folos.
aiuto *s.m.* ajutor.
aizzare *v.t., v.r.* a (se) ațîța.
ala, ali *s.f.* aripă.
alato *adj.* înaripat.
alba *s.f.* auroră, zori.
albergo *s.m.* hotel, han; azil, refugiu.
albero *s.m.* arbore, copac.
albicocca *s.f.* caisă.
albicocco *s.m.* cais.
album *s.m.* album.
albume *s.m.* albuș (de ou).
alcool *s.m. invar.* alcool, spirt.
alcun(o) I. *adj.* nehot. 1. (la pl.) unii, cițiva. 2. vreun. 3. niciun; *non ha ~ amico*, nu are niciun prieten. II. *pron.* nehot. 1. (la pl.) unii. 2. cineva, vreunul; *se ~ osasse* dacă cineva ar îndrăzni. 3. nimeni, niciunul.
alenare *v.i.* a gîfii.

z (zeta) *s.m., s.f.* (sunetul și litera) **z.**
zaffiro *s.m.* safir; *cielo di ~*, cer de safir.
zaino *s.m.* raniță; rucsac; ghiozdan.
zampa *s.f.* labă, copită; picior de mobilă.
zanna *s.f.* colț, dinte (de animal); dinte (la roata dințată).
zanzara *s.f.* țânțar.
zanzerare *v.i.* a bîzii.
zappa *s.f.* săpă; săpătură; plasă de pescuit.
zappare *v.t.* a săpa.
zar *s.m.* țar.
zarismo *s.m.* țarism.
zattera *s.f.* (mar.) bac, plută.
zazzera *s.f.* chică, plete; coamă.
zebra *s.f.* zebra; marcaj, trecere de pietoni.
zecchino *s.m.* țechin.
zefiro *s.m.* zefir, adiere.
zelare *v.i.* a fi zeles.
zelo *s.m.* zel, sîrguință.
zenit *s.m.* zenit.
zeppa *s.f.* pană, așchie; cîrpitură, petec.
zeppare *I. v.t.* a astupa; a umple pînă sus.
 II. *v.r.* a se îndopa cu mîncare.
zero *s.m., adj.* zero, nul; nimic.
zeta *s.m., s.f. invar.* denumirea literei *z*; *dall' a alla ~*, de la început pînă la sfîrșit; *gambe a ~*, picioare strîmbe.
zia *s.f.* mătușă.
zibaldone *s.m.* caiet de însemnări, maculator; operă nesistematizată; amestec, grămadă.
zigzag *s.m.* zigzag; *a ~*, în zigzag.

Z

zimbello *s.m.* momeală; *per ~*, de momeală.
zincato *adj.* zincat, galvanizat.
zinco *s.m.* zinc.
zincografia *s.f.* zincografie.
zingaro *s.m.* țigan; *vita da ~*, viață de nomad.
zio *s.m.* 1. unchi; ~ *materno*, unchi din spre mamă. 2. (fam.) moș, nene.
zittire *I. v.i.* a șopti, a spune cuiva să tacă. II. *v.t.* a fluiera (pe un actor). III. *v.r.* a tăcea; a se liniști.
zitto *I. adj.* tăcut; *stai ~!*, taci din gură!; *alla ~a*, pe tăcute. II. *s.m.* șoptit, șoaptă.
zizzania *s.f.* zizanie, discordie, vrajbă.
zoccolo *s.m.* sabot, copită; (fig.) bătăran, prostănac.
zolfo *s.m.* sulf, pucioasă.
zolla *s.f.* brazdă, bulgăre de pămînt.
zona *s.f.* fîșie; zonă.
zoo *s.m.* grădină zoologică.
zoologia *s.f.* zoologie.
zoologo *s.m.* zoolog.
zoppicare *v.i.* a șchiopăta, a se clătina.
zoppo *adj., s.m.* șchiop, olog.
zotico *adj., s.m.* grosolan, bădăran.
zucca *s.f.* dovleac, bostan; (fig.) cap de om.
zuccherero *s.m.* zahăr; ~ *a velo*, zahăr praf.
zuccheroso *adj.* zaharos; zaharisit; (fig.) dulceag.
zuppa *s.f.* supă; (fig.) amestecătură.
zurro *s.m.* veselie, zbenguială; capriciu, fantezie.

DICTIONAR ROMÂN-ITALIAN

A

a¹ *s.m. invar.* a; (expr.) *de la ~ la z*, dall'a alla zeta.

a² *interj.* ah!, oh!, ecco!

a³ *prep.* 1. (precede l'infinito) *a vedea*, vedere. 2. (in costruzioni con il genitivo) *membru a șapte societăți*, membro di sette società. 3. (in loc. adv. oppure loc. prep.) *de-a lungul șoselei*, lungo la strada.

abajur *s.m.* paralume; ventola; riverbero.

abandon *s.n.* abbandono.

abandona *v.t.* 1. abbandonare, lasciare. 2. rinunziare a, lasciar cadere.

abandonare *s.f.* abbandono; rinunzia.

abataj *s.n.* 1. (min.) estrazione; escavazione. 2. abbattuta.

abate¹ *s.m.* abate, sacerdote, prete.

abate² *v.t., v.r.* 1. sviare, deviare. 2. contravvenire. 3. abbattere.

abator *s.n.* mattatoio, macello.

abație *s.f.* abbazia; convento.

abătut *adj.* abbattuto, scoraggiato, depresso, avvilito.

abces *s.n.* (med.) ascesso; tumore (s.m.).

abdica *v.i.* abdicare; rinunziare a; cedere, desistere.

abdicare *s.f.* abdicazione; dimissione; (fig.) rinunzia.

abdomen *s.n.* addome; ventre; pancia; (vulg.) trippa.

abecedar *s.n.* abecedario, abbicci.

aberant *adj.* aberrante.

aberație *s.f.* aberrazione, assurdità.

abia *adv.* appena, a pena; a stento; poco fa, dinanzi; almeno, per lo meno.

abil *adj.* abile, destro; agile, svelto; *a fi ~*, fare gli occhi alle pulci (fig.).

abilitate *s.f.* abilità, destrezza, agilità; talento, ingegno.

abis *s.n.* abisso.

abject *adj.* abietto, vile; basso, ignobile.

abjecție *s.f.* abiezione, bassezza, viltà.

abjurare *s.f.* abiura, abiurazione, negazione.

aboli *v.t.* abolire, revocare, levare, annullare.

abolire *s.f.* 1. (jur.) abolizione; abrogazione. 2. annullamento, annullazione.

abominabil *adj.* abominevole, orribile.

abona *v.t., v.r.* abbonare, -rsi; *a se ~ la bibliotecă*, iscriversi alla biblioteca.

abonat *s.m.* abbonato.

aborda *v.t., v.i.* abordare.

abordabil *adj.* abordabile, accessibile.

abordaj *s.m.* (mar.) abordaggio, abord; collisione.

aborigen *s.m., adj.* aborigeno, indigeno; locale.

abraziv *adj.* abrasivo.

abrevia *v.t.* abbreviare; compendiare.

abreviat *adj.* abbreviato.

abreviere *s.f.* abbreviazione, parola abbreviata, sigla.

abroga *v.t.* abrogare; annullare; revocare.

abrogare *s.f.* (jur.) abrogazione; annullamento; revoca.

abrupt *adj.* erto, ripido; dirupato.

abrutiza *v.t., v.r.* abbrutire.

abscisă *s.f.* (mat.) ascissa.

absent *adj.* assente; distratto, disattento.

absență *s.f.* assenza, mancanza; distrazione.

absolut *I. adj.* assoluto, incondizionato; perfetto, totale. *II. adv.* assolutamente, perfettamente.

absolutism *s.n.* assolutismo, tirannia.

absolvent *s.m.* diplomato; persona che ha compiuto un ciclo di studi.

absolvi *v.t.* 1. finire, terminare; *a ~ liceul*, terminare il liceo. 2. (jur.) assolvere, perdonare; esentare.

absorbi *v.t.* 1. assorbire, assorbere; succhiare; bere, sorbire. 2. (fig.) attirare, occupare. 3. (fig.) assimilare.

absorbit *adj.* assorbito, succhiato; (fig.) assorto; immerso.

absorbție *s.f.* assorbimento; succhiamento; *putere de ~*, potere di assorbimento.

abstinent *adj.* astinente; continente; sobrio; moderato, temperato.

abstinență *s.f.* astinenza.

abstract *I. adj.* astratto; generico, vago. *II. s.m.* nome astratto.

abstracție *s.f.* astrazione; *a face ~ de*, fare astrazione di/non prendere in considerazione.

abstracționism *s.n.* astrattismo.

absurd *adj.* assurdo, irragionevole; impossibile.

absurditate *s.f.* assurdità, assurdo; nonsenso.

abține *v.r.* astenersi, trattenersi, dominarsi.

abulic *adj.* abulico.

abunda *v.i.* abbondare; sovrabbondare.

abundent *adj.* abbondante; copioso; ridondante.

abundență *s.f.* abbondanza; ridondanza.

abur *s.m.* vapore (s.m.); *mașină cu ~i*, macchina a vapore; fumo, fumosità; brezza.

abuz *s.n.* abuso; *~ de putere*, abuso di potere; *~ de incredere*, abuso di fiducia.

abuza *v.i.* abusare; esagerare.

abuziv *adj.* abusivo; eccessivo.

ac *s.n.* ago; *a băga în ~*, infilare l'ago; (expr.) *a avea ~ de jocul cuiva*, trovar pane per i denti di uno; *a sta ca pe ~e*, essere sui carboni; *~ de cusut*, ago da cucire; *~ cu gămlie*, spillo, spilla; *~ de siguranță*, spillo di sicurezza.

academic *I. adj.* accademico; *titlu ~*, diploma accademico. *II. adv.* in modo accademico.

academician *s.m.* accademico.

academie *s.f.* 1. accademia. 2. scuola superiore, università.

acalmie *s.f.* calma, bonaccia, quiete.

acasă *adv.* a casa; *~ la mine*, da me.

accelera *v.t.* accelerare; affrettare.

accelerat *adj.* accelerato; *tren ~*, diretto.

acclerație *s.f.* accelerazione; acceleramento.

accent *s.n.* accento; *~ ascuțit*, accento acuto; *~ grav*, accento grave; *~ circumflex*, accento circonflesso; *a pune ~-ul pe ceva*, mettere in rilievo.

accentua *I. v.t.* accent(u)are; (fig.) sottolineare; rilevare. *II. v.r.* (fig.) accentuarsi, aumentare.

accentuare *s.f.* accent(u)azione.

accentuat *adj.* accent(u)ato; aumentato.

accepta *v.t.* accettare; consentire a; approvare, ammettere.

acceptabil *adj.* accettabile, ammissibile; soddisfacente.

acceptare *s.f.* accettuazione; approvazione; ammissione.

accepție *s.f.* accezione, senso.

acces *s.m.* 1. accesso; entrata. 2. (med.) attacco, accesso, crisi.

accesibil *adj.* accessibile; possibile, agevole.

accessoriu *I. adj.* accessorio, secondario. *II. s.n.* accessorio; arnesi (s.m.pl.).

accident *s.n.* incidente; caso spiacevole; *~ de circulație*, incidente stradale.

accidenta *v.t.* investire, ferire in un incidente.

accidental *adj.* incidentale; casuale.

acel *I. adj. dem.* quel, quello, quella, quei (quegli), quelle; *în vremurile acelea*, in quei tempi. *II. pron. dem.* quello, quella, quelli, quelle; *cine este ~?*, chi è quello?; *de aceea*, perciò, per questo; *după aceea*, poi, dopo; *poscia*; *allora*; *în afară de aceea*, oltre a ciò, per di più; *drept aceea*, dunque, quindi.

același *adj. dem.* 1. stesso, medesimo; *~ om*, lo stesso uomo. 2. uguale, identico, simile; *în ~ fel*, al pari; *pentru mine e ~ lucru*, per me fa lo stesso.

acesta *I. adj. dem.* questo, codesto; *portocalele ~-ea*, queste arance. *II. pron. dem.* questo; ciò (invar.); *ci*; *nu cred aceasta*, non ci credo; *la aceasta nu m-așteptam*, questo non me l'aspettavo; *cu toate ~-ea*, con tutto ciò; *pentru aceasta*, perciò.

achita *I. v.t.* 1. (jur.) assolvere. 2. pagare; saldare (un conto); scontare. 3. (fam.)

Respect pentru oameni și cărți

uccidere, ammazzare. II. *v.r.* sdebitarsi; compiere; assolvere; *a se ~ de o datorie*, adempiere (ad) un dovere.

achitare *s.f.* 1. assoluzione. 2. pagamento.

achitat *adj.* assolto; pagato, saldato.

achiziție *s.f.* acquisto; acquisizione; compra.

achiziționa *v.t.* acquistare; acquisire; comp(e)rare.

acid *s.m., adj.* (chim.) acido.

aciditate *s.f.* (chim.) acidità; ~ *gastrică*, acidità gastrica.

aclama *v.t., v.i.* acclamare; applaudire.

aclamație *s.f.* acclamazione; ovazione; applauso.

acoladă *s.f.* 1. (tipogr.) grappa, graffa. 2. (ist.) collata. 3. (arhit.) curva dell'architrave.

acolo *adv.* là, lì; colà; quivi, ci, vi; ne; ~ *sus*, lassù; ~ *jos*, laggiù; *de pe ~*, da quelle parti.

acomoda *v.r.* accomodarsi; adattarsi; abituarsi.

acomodare *s.f.* accomodamento; accomodazione.

acomodat *adj.* accomodato; adattato; abituato.

acompania *v.t.* accompagnare; scortare, convogliare.

acont *s.n.* acconto; anticipo, anticipazione.

acoperământ *s.n.* copertura; tetto.

acoperi *I. v.t.* coprire, ricoprire, velare; (fig.) nascondere. II. *v.r.* coprirsi, velarsi; *a se ~ de glorie*, coprirsi di gloria.

acoperire *s.f.* copertura; ricopertura; ricoperta.

acoperiș *s.n.* tetto; copertura; *a repara ~ul*, rifare il tetto.

acoperit *adj.* coperto; difeso, protetto.

acord *s.n.* accordo; intesa; consenso; concordanza.

acorda *v.t.* accordare, dare, concedere; assegnare, attribuire; *a ~ un premiu*, conferire un premio.

acordare *s.f.* accordo; concordanza; concedimento, conferimento.

acordeon *s.n.* fisarmonica, organino; *a cînta la ~*, suonare la fisarmonica.

acostare *s.f.* (mar.) abbordo, accosto; (s.n.) arzigianamento.

acreală *s.f.* asprezza, acidità; (fig.) ostilità, malevolenza.

acredita *v.t.* accreditare.

acreditat *I. adj.* accreditato, deputato, delegato. II. *s.m.* ambasciatore.

acrit *adj.* inacidito; inasprito; alterato.

acritură *s.f.* 1. sottaceto. 2. (fig.) persona inacidita.

acrobat *s.m.* acrobata; ginnasta; equilibrista.

acru¹ *s.m.* acro.

acru² *adj.* acre; agro; acido; *lapte ~*, latte cagliato.

act *s.n.* documento; atto; tessera, certificato; titolo; ~ *de naștere*, certificato di nascita; ~ *de identitate*, carta d'identità; *a elibera un ~*, rilasciare un documento.

activ *I. adj.* attivo, operativo; diligente; laborioso. II. *adv.* attivamente. III. *s.n.* (pol., fin.) attivo.

activa *I. v.i.* agire, operare. II. *v.t.* attivare, intensificare.

activitate *s.f.* attività, lavoro; opera, occupazione; *sferă de ~*, campo d'attività.

actor *s.m.* attore; artista; commediante.

actual *adj.* attuale, presente; *situația ~ă*, l'attuale situazione; di attualità; interessante.

actualitate *s.f.* attualità; *de mare ~*, di grande attualità; *emisiune de actualități*, notiziario.

acționa *I. v.i.* agire; operare; lavorare. II. *v.t.* 1. (jur.) *a ~ pe cineva în judecată*, citare, chiamare qualcuno in giudizio. 2. (mec.) azionare; attivare; far funzionare.

acționare *s.m.* azionista; socio.

acțiune *s.f.* azione; atto; fatto; operazione; *societate pe ~i*, società per azioni.

acuarelă *s.f.* (pict.) acquerello.

acuitate *s.f.* acuità; acutezza; sottigliezza.

acum *adv.* 1. adesso, ora; subito; immediatamente. 2. avanti, prima, innanzi; ~ *un an*, un anno fa; ~ *două săptămîni*, due settimane or sono; ~ *cîtvă timp*, tempo fa.

acumula *v.t.* accumulare; ammassare.

accumulator *s.n.* (tehn.) accumulatore.

acustică *s.f.* 1. acustica. 2. acusticità; *această sală are o ~ bună*, questa sala ha una buona acusticità.

acut *adj.* acuto, forte, intenso.

acuză *v.t.* accusare; incolpare, imputare; incriminare.

acuzat *s.m.* accusato; imputato, prevenuto.

acuzativ *s.n.* (gram.) accusativo.

acuzator *I. adj.* accusatorio; accusatore. II. *s.m.* accusatore; imputante; querelante.

acuzatie *s.f.* accusa, accusamento; imputazione; incolpazione; *capete de ~*, capi d'accusa; ~ *falsă*, falsa accusa; *act de ~*, atto d'accusa.

acvaforte *s.n.* acquaforte (s.f.).

acvariu *s.n.* acquario.

adaos *s.n.* aggiunta; supplemento; ~ *la un text*, appendice.

adapta *I. v.t.* adattare, accomodare; conformare. II. *v.r.* adattarsi; aggiustarsi.

adaptabil *adj.* adattabile, adattevole.

adaptare *s.f.* adattamento; accomodazione; adeguazione.

adăpa *v.t.* abbeverare, dissetare; condurre a bere (un animale).

adăpost *s.n.* riparo, rifugio; ricovero; *a se pune la ~*, mettersi al riparo, ripararsi.

adăuga *v.t.* aggiungere, accrescere; soggiungere; *la aceasta se mai adaugă*, a ciò occorre aggiungere.

adecvat *I. adj.* adeguato, adatto, conveniente. II. *adv.* adeguatamente, convenientemente.

ademeni *v.t.* sedurre, tentare; lusingare; ingannare.

ademenit *adj.* sedotto; lusingato; tentato.

adept *s.m.* adetto, seguace; partigiano.

adera *v.i.* aderire; sottoscrivere; seguire.

aderent *I. adj.* aderente, attaccato. II. *s.m.* aderente, partigiano; seguace.

aderență *s.f.* aderenza; *coeficient de ~*, coefficiente di aderenza.

adesea, adeseori *adv.* spesso; molte volte, sovente; frequentemente.

adevăr *s.n.* verità, vero; veracità; *într-adevăr*, infatti, davvero, in verità; ~ *ul iese totdeauna la suprafață*, la verità viene sempre a galla; ~ *ul gol-goluț*, la verità nuda e cruda/la pura e schietta verità.

adevărat *I. adj.* 1. vero, veridico, verace; *cu ~*, veramente, infatti. 2. autentico,

reale, originale. II. *adv.* veramente, infatti, in verità.

adeveri *I. v.t.* accertare, certificare, confermare. II. *v.r.* dimostrarsi vero, avverarsi; verificarsi.

adeverință *s.f.* attestato; certificato; ricevuta; quietanza; *a elibera o ~*, rilasciare una ricevuta.

adeziune *s.f.* adesione; consenso, assentimento.

ad-hoc *adv.* ad hoc, appositamente, a ciò, per questo.

adiacent *adj.* adiacente, contiguo, limitrofo, vicino.

adică *adv.* 1. cioè; *cum ~?*, come sarebbe a dire? 2. in fin dei conti; per meglio dire. 3. *la o ~*, a) a dire il vero; b) all'occorrenza, al momento decisivo.

adiere *s.f.* soffio, brezza, alito.

adio *interj.* addio; ciao.

adînc *s.n., adj.* profondo, profondità; *farfurie ~ă*, piatto fondo.

adînci *I. v.t.* approfondire, affondare; (fig.) approfondire. II. *v.r.* accentuarsi, aggravarsi.

adîncime *s.f.* profondità; (fig.) intensità.

adîncit *adj.* infossato; (fig.) profondo, serio.

adjectiv *s.n.* (gram.) aggettivo.

adjudeca *v.t., v.r.* aggiudicare; assegnare; *a-și ~ un premiu*, aggiudicarsi un premio.

adjunct *s.m., adj.* vice.

administra *v.t.* amministrare; guidare; governare.

administrativ *adj.* amministrativo.

administrator *s.m.* amministratore, gerente.

administrație *s.f.* amministrazione; gestione; *consiliul de ~*, consiglio di amministrazione.

admira *v.t.* ammirare.

admirabil *adj.* ammirevole, ammirabile; meraviglioso.

admirativ *I. adj.* ammirativo. II. *adv.* con ammirazione.

admirator *s.m.* ammiratore.

admirație *s.f.* ammirazione; stima; meraviglia.

admis *part. trec.* ammesso.

admisibil *adj.* ammissibile.